

Statsminister Erna Solberg
Statsministerens kontor
Postboks 8001 – Dep

0030 Oslo

Deres ref.

Vår ref.
17/2049-2 400.0/TRHO

Dato:
Oslo,

Felles krav til regjeringen for å styrke den norske modellen fra hovedorganisasjonene LO, Unio, YS og Akademikerne

I dagens regjeringsplattform heter det at regjeringen vil legge til rette for et organisert arbeidsliv og et velfungerende trepartssamarbeid. Hovedorganisasjonene på arbeidstakersiden er samlet om at denne ambisjonen må forsterkes, og at vi sammen må arbeide for å øke organisasjonsgraden, slik at vi kan bevare den norske modellen og ruste samfunnet best mulig til å møte de utfordringene vi står overfor.

LO, Unio, YS og Akademikerne foreslår derfor at følgende punkter tas inn i en ny regjeringsplattform:

1. Styrk trepartssamarbeidet

Den norske modellen hviler på samarbeid og tillit mellom partene i arbeidslivet og myndighetene. Vi ønsker et tettere partssamarbeid. Det må bli flere og bedre møteplasser for reelle drøftinger om felles utfordringer for norsk arbeidsliv, samfunnsliv og økonomi. Slik kan vi skape en større felles forståelse, og finne de beste løsningene for å ta det norske samfunnet inn i fremtiden. Et konkret eksempel kan være å opprette flere treparts bransjeprogrammer i de delene av arbeidslivet hvor det er særlige utfordringer knyttet til omstilling eller dårlige lønns- og arbeidsvilkår.

2. Et arbeidsliv med trygge rammer og en lønn å leve av

Norsk arbeidsliv står i en rask og omfattende omstilling. Den teknologiske utviklingen endrer både arbeidsmåter og næringsstruktur, og bruk av innleie, korttidskontrakter, små stillingsbrøker og utradisjonelle tilknytningsformer til arbeidslivet øker. I denne prosessen må vi bruke den norske modellen for å sikre arbeidslivets omstillingsevne, og samtidig sørge for trygge rammer og en lønn det er mulig å leve av for den enkelte. Det er behov for å styrke kunnskapsgrunnlaget om dagens arbeidsliv, og utvikle mekanismer som sikrer et velorganisert arbeidsliv også i fremtiden.

3. Forskning på den norske modellen

Den norske modellen har bidratt til et arbeidsliv med høyt kompetansenivå,

omstillingsdyktighet og produktivitet i verdensklasse. Samfunnet må i fremtiden lykkes med å opprettholde og øke sysselsetting og deltagelse i arbeidslivet for alle grupper. Utfordringene må vi møte med tiltak basert på kunnskap. Forskningen på den norske arbeidslivsmodellen må derfor styrkes. Det er behov for målrettet forskning på virkningen og betydningen av høy organisasjonsgrad, og på mekanismene i et arbeidsliv tuftet på den norske modellen. Dette vil gi oss økt kunnskap om tilstand, utvikling og omstilling i arbeidslivet, og hvordan vi kan sikre økt inkludering, produktivitet og verdiskaping i fremtidens arbeidsliv.

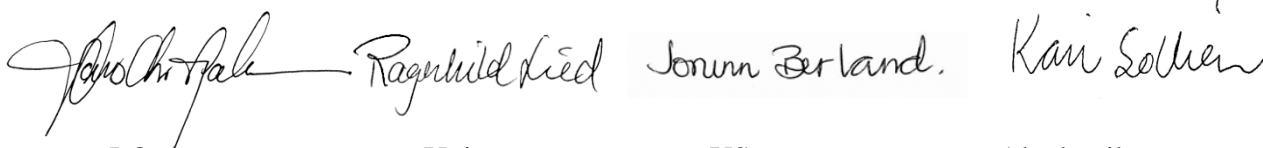
4. Mer kunnskap om arbeidslivet inn i skole og høyere utdanning

Det er stor variasjon i hvor godt forberedt norsk ungdom er på å møte arbeidslivet etter endt utdanning. Elever, lærlinger og studenter lærer at Norge har utviklet seg fra å være blant Europas fattigste land, til å bli det rikeste, men for lite om arbeidslivets rolle i hvordan denne utviklingen har funnet sted. Den norske modellen og arbeidslivets organisasjoner har vært en viktig forutsetning for å skape økonomisk vekst, sosial velferd og et høyt kompetansenivå. Dette må forstås av oppvoksende generasjoner. Det er også viktig å styrke kunnskapen om det organiserte arbeidslivet, om de norske ordningene for medvirkning og medbestemmelse i arbeidsmiljøloven, selskapslovene og hovedavtalene, og hva dette betyr for fremtiden. Vi ber regjeringen styrke kunnskapen om den norske modellen og den praktiske arbeidslivskompetansen for elever, lærlinger og studenter.

5. Øk fradraget for fagforeningskontingent

Norge har en i internasjonal sammenheng høy organisasjonsgrad blant arbeidstakerne. Dette er en nødvendig forutsetning for et sterkt trepartssamarbeid, og har bidratt til høy verdiskaping, lav arbeidsledighet, jevn inntektsfordeling og gjennomgående høy reallønnsvekst. Høy grad av arbeidstakerorganisering gagnar derfor hele samfunnet, gjennom å bidra til seriøse og trygge rammer i arbeidslivet og til en stabil samfunnsutvikling. Vi vet også at mange arbeidsgivere og bedrifter ser store fordeler med organiserte arbeidstakere og avtaleforhold. For å senke den økonomiske terskelen for å organisere seg, ønsker vi et økt skattefradrag for fagforeningskontingent, og at fradraget for fremtiden reguleres minst i takt med den generelle lønnsveksten. Økt fagforeningsfradrag vil gjøre at de organiserte arbeidstakerne må bære litt mindre av kostnaden for å bevare det norske arbeidslivet og den norske modellen.

Med vennlig hilsen

LO

Unio

YS

Akademikerne

Kopi:

De politiske partiene på Stortinget

Hovedorganisasjonene NHO, Virke, Spekter og KS

Medlemsforbundene i LO, Unio, YS og Akademikerne